

ที่ มค ๐๐๑๔.๓/ว ๒๕๖๕

ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม
ถนนเลี้ยวเมืองมหาสารคาม-ร้อยเอ็ด
มค ๔๔๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การติดตามและประเมินผลมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ
กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

เรียน คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดมหาสารคาม (คทช.จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ นร ๑๖๐๕/ว๓๕๙
ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ป.ป.ช. เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยได้กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ดำเนินการติดตามและประเมินผลในระดับพื้นที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเด็นการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (เฉพาะพื้นที่ในความรับผิดชอบ ของกรมป่าไม้) โดยขอความอนุเคราะห์ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ในฐานะประธานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัดมหาสารคาม (คทช.จังหวัด) แจ้งเวียนหน่วยงานภายในจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดมหาสารคาม (คทช.จังหวัด) เพื่อให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในการประสานงานและลงพื้นที่ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนข้อมูล

จังหวัดมหาสารคามพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรการป้องกันการทุจริตดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. ในกรณี ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีการประสานงานเพื่อขอทราบข้อมูล

๒. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในกรณีที่ได้มีการประสานงานเพื่อขอเชิญประชุม หรือการลงพื้นที่ เพื่อสังเกตการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. โดยไม่ต้องเตรียมการต้อนรับ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกนก ศรีวิชัยนันท์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

โทร ๐ ๔๓๗๗ ๗๓๕๕

โทรสาร ๐ ๔๓๗๗ ๗๔๐๐

สำเนาแจ้งท้าย

เรียน ๑. รองผู้อำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (รอง ผอ.รมน.จังหวัดมหาสารคาม)

๒. ปลัดจังหวัดมหาสารคาม

๓. พัฒนาการจังหวัดมหาสารคาม

๔. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดมหาสารคาม

๕. เกษตรจังหวัดมหาสารคาม

๖. ปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม

๗. ประมงจังหวัดมหาสารคาม

๘. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดมหาสารคาม

๙. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม

๑๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานมหาสารคาม

๑๑. อนุรักษ์พื้นที่มหาสารคาม

๑๒. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดมหาสารคาม

๑๓. พาณิชย์จังหวัดมหาสารคาม

๑๔. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ จังหวัดมหาสารคาม

๑๕. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ (ขอนแก่น)

๑๖. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘ (ขอนแก่น)

๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๔

๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาขอนแก่น

๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดมหาสารคาม

๒๑. นายอำเภอโกสุมพิสัย

๒๒. นายอำเภอนาเชือก

๒๓. ประธานฯ เครือข่าย ทสม. จังหวัดมหาสารคาม (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

๒๓.๑ พ.ต.ท.จรัส ธรรมโหระ ประธานกรรมการเครือข่าย ทสม. จังหวัดมหาสารคาม

๒๓.๒ รศ.ดร.ประยูร วงศ์จันทร์หา อาจารย์ประจำภาควิชาคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๒๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกง อำเภอนาเชือก

๒๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย

๒๖. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดมหาสารคาม

๒๗. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม

๒๘. สหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

๒๙. หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการที่ดิน สำนักงานที่ดิน จังหวัดมหาสารคาม

๓๐. ท้องถิ่นจังหวัด

สำเนาแจ้งท้าย (ต่อ)

เรียน ๓๑. แร่งงานจังหวัดมหาสารคาม

๓๒. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

๓๓. ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาค สาขามหาสารคาม

๓๔. ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม

๓๕. ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบท จังหวัดมหาสารคาม

๓๖. ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม

๓๗. ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

๓๘. ผู้อำนวยการส่วนกฎหมาย สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดมหาสารคาม

๓๙. หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๔๐. ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ราชพัสดุ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่มหาสารคาม

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติและ
เลขที่รับ 86
วันที่ 6 ก.พ. 2569

ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม
1003
2- ก.พ. 2569
16.224.

ที่ นร ๑๖๐๕/วค๕๙

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๔๒๘ อาคารอารีย์ ฮิลล์ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง การติดตามและประเมินผลมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ
กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๒๐๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แจ้งการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยได้กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ดำเนินการติดตามและประเมินผลในระดับพื้นที่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเด็นการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) (เฉพาะพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้) โดยขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) ประสานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) เพื่อแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. รวมทั้งให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในการประสานงานและลงพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณาแล้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ในฐานะประธาน คทช.จังหวัด แจ้งเวียนหน่วยงานภายในจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. ในกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีการประสานงานเพื่อขอทราบข้อมูล
๒. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในกรณีที่ได้มีการประสานงานเพื่อขอเชิญประชุม หรือการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. โดยไม่ต้องเตรียมการต้อนรับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสกุลสุข ศรีตานนท์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

- ☒ ส่วนอำนวยการ
- ☒ ส่วนสืบสวน
- ☒ ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
- ☒ ส่วนทรัพยากรน้ำ
- ☐ ส่วนยุทธศาสตร์

กองส่งเสริมความร่วมมือและขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดิน

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๕๔๑๘ (พิมพ์นารา)

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๕๔๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@onlb.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ok

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	
เลขที่ 5966	วันที่ 4 ธ.ค. 62
เวลา 14:35	ผู้รับ รักษาราชการ

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๒๐๖

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานและลงพื้นที่เพื่อติดตามและประเมินผลมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๐๘๓ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๖๓๖๐ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ รับทราบ มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุก และการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และรับทราบผลการพิจารณาต่อมาตรการดังกล่าว ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ รายงาน นั้น

ในการนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้มาตรการดังกล่าว เป็นมาตรการสำคัญที่กำหนดให้ สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดดำเนินการติดตามและประเมินผลในระดับพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ในประเด็นการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) (เฉพาะพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้) จึงขอความอนุเคราะห์ท่านมีหนังสือไปยังผู้ว่าราชการ จังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เพื่อให้แจ้งเวียนหน่วยงานภายใน จังหวัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีการประสานงานเพื่อขอทราบข้อมูล

๒. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในกรณีที่ได้มีการประสานงานเพื่อขอเชิญประชุม หรือการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยไม่ต้อง เตรียมการต้อนรับ

/ทั้งนี้...

“ข้อสัถย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

ส.ท.๒๕๖๘๖๖ ๕

ทั้งนี้ หากท่านได้ดำเนินการแจ้งเวียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว โปรดแจ้งกลับมายังสำนักงาน ป.ป.ช. โดยแนบสำเนาหนังสือที่ท่านแจ้งมาด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรชัย ชูวิเชียร)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๐ (นายขวัญชัย)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th

สลด.

ส่ง : กสศ. ๕ 5 1

รับที่ : ๕3457/65

4 เม.ย. 2565 เวลา 14.06 น.

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๐๘๓

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนันทบุรี อำเภอเมืองนันทบุรี

จังหวัดนันทบุรี ๑๑๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยเรื่องนี้จะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) ด้านความมั่นคง (๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยทรัพยากรป่าไม้มีความสำคัญในการเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินป่าไม้ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยมาโดยตลอด การดำเนินการของภาครัฐ นอกจากการสงวนและคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ ตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องแล้ว ภาครัฐยังมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ด้วย กรณีที่ดินป่าไม้บางประเภท ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐ นิติบุคคล และบุคคลทั่วไป สามารถขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ได้ตามกฎหมาย ได้แก่ ที่ดินป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อประโยชน์ในทางราชการ เพื่อการอยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อจัดเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อการปลูกป่า เพื่อการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่ เพื่อทำการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เพื่อสร้างศาสนสถานเพื่อการชุด เก็บ ซึ่งทราย ลูกแร่ หรือดิน ที่มีใช้การทำเหมืองแร่ เป็นต้น

การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทย จะเห็นได้ว่านอกจากการป้องกันรักษาแล้ว ยังมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วย ซึ่งจะต้องมีการบริหารจัดการระหว่างกันให้มีความสมดุล จึงจะเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ตลอดหลายปีที่ผ่านมา พบการนำเสนอข้อมูลการกระทำผิด และปัญหาต่าง ๆ เป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการบุกรุกและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้โดยมิชอบ เมื่อทำการศึกษาพบประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น ปัญหา

/นโยบาย...

นโยบายเพื่อการแก้ไขปัญหาดินทำกินในเขตที่ดินป่าไม้ ปัญหาการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ ปัญหา ด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกที่ดินป่าไม้ ปัญหาด้านการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และปัญหาการขาดความโปร่งใสในการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ที่ดินป่าไม้และที่ดินของรัฐอื่น ๆ ถูกบุกรุกและใช้ประโยชน์โดยมิชอบมากขึ้น เกิดการ จัดสรรทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรมและมีส่วนร่วม รวมทั้งเป็นความเสี่ยงในการเปิดช่องและเอื้อประโยชน์ให้นายทุน ใช้ช่องว่างในการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยอาจมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีเจตนา แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบร่วมกันทุจริต

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการทุจริต เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ เพื่อเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการ ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ผลกระทบ

ปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุก และการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ นอกจากผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อันส่งผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนแล้ว ยังส่งผลให้เกิดปัญหาการจัดสรร ทรัพยากรและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้อย่างไม่เป็นธรรม การเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนในการบุกรุกที่ดินป่าไม้ เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานที่มีที่ดินของรัฐในความรับผิดชอบ และส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่อาจบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ของภาคประชาชนหรือชุมชนต่อสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล อันเป็นบทบัญญัติที่สำคัญตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

/๔. ข้อกฎหมาย...

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะ ต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดกา รทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็น ช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี ต่อราชการได้

...”

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุก และการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ต่อคณะรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๖.๑ ด้านการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๑) คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ควรบูรณาการหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน ประกอบด้วย ข้อมูลการถือครองที่ดิน และทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐในภาพรวมทั้งประเทศ ทั้งกรณีที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ และข้อมูลการยื่นคำร้องขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐทุกประเภท รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ต่อสาธารณชนด้วย

๒) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นควรตรวจสอบและคัดกรองผู้มีคุณสมบัติด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล บัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักกับฐานข้อมูลระบบสวัสดิการแห่งรัฐ และข้อมูลการถือครองที่ดินจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม และต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนในการครอบครองที่ดิน ของรัฐ รวมทั้งให้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหการให้ตัวแทนอำพราง (Nominee) ถือครองที่ดินแทนด้วย

๓) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรมีการตรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงที่ดินของรัฐจากการบุกรุกและการใช้ ประโยชน์ที่ดินอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อมั่นใจว่าที่ดินที่มอบสิทธิในการใช้ประโยชน์ให้กับชุมชนไม่ได้มีการขยาย ขอบเขตเพิ่มเติม และไม่ได้มีการถูกโอนหรือเปลี่ยนมือไปเป็นของนายทุนหรือผู้มีอิทธิพล รวมทั้งมีการกำหนด มาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การลงโทษ การยึดคืนที่ดิน เป็นต้น และการลงโทษข้าราชการที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนให้เกิดการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ

๔) พื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินไปแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับผู้ได้รับจัดที่ดิน รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ให้มีการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการซื้อขายเปลี่ยนมือที่ดิน

๖.๒ ด้านการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ

๑) รัฐบาลควรให้การสนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสัมฤทธิ์ผล สามารถบูรณาการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อนกันและให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดแผนการดำเนินงาน และกรอบระยะเวลาการดำเนินการที่แล้วเสร็จ

ทั้งนี้ เพื่อมิให้การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐเกิดความล่าช้า ให้มีการประกาศใช้แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ เฉพาะบริเวณพื้นที่ผ่านการปรับปรุงแนวเขตที่ดินที่เสร็จแล้ว และไม่มีปัญหาความขัดแย้งก่อน รวมทั้งให้เร่งรัดดำเนินการในพื้นที่เศรษฐกิจซึ่งที่ดินมีราคาสูงด้วย

๒) ในขั้นตอนการดำเนินงานปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการฯ เห็นควรให้มีการชี้แจงและทำความเข้าใจกับประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติ และการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน

๓) เห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณาแนวทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ ในบริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ รวมทั้งการพิจารณาช่วยเหลือเยียวยา หากการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐส่งผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน

๔) เมื่อดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการฯ แล้วเสร็จ ในพื้นที่จังหวัดใด เห็นควรให้ดำเนินการเปิดเผยแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐที่ผ่านการรับรองแล้วในระบบ อินเทอร์เน็ตหรือแอปพลิเคชัน (Application)

๖.๓ ด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๑) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

๑.๑) เมื่อมีการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการฯ แล้ว หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท ควรมีการตรวจสอบแนวเขตที่ดินของรัฐอย่างละเอียดรอบคอบ โดยจะต้องดำเนินการจัดให้มีหลักเขต ป้าย และเครื่องหมายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน และต้องมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ที่รับผิดชอบเพิ่มเติม รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้บุกรุกในพื้นที่ใหม่ด้วยความรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (Geo - Information Technology)

๑.๒) เห็นควรให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐทั้งระบบ ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจัดระเบียบ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างมีส่วนร่วม

๑.๓) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท ควรเพิ่มมาตรการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ให้ผู้กระทำความผิดมีความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มิใช่เพียงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

/แต่ควร...

แต่ควรบูรณาการหน่วยงานทั้งหมดที่มีการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้น

๒) ด้านการบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๑) เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้จังหวัดดำเนินการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และให้จำนวน คุณภาพ และขนาดที่ดินของรัฐเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญด้านประสิทธิภาพในการบริหารราชการของผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บริหารพื้นที่ที่ดินของรัฐ ซึ่งต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานในทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน

๒.๒) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท เช่น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมธนารักษ์ เป็นต้น ควรพิจารณากันพื้นที่ป่าที่มีสภาพป่าไม้สมบูรณ์ หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ และส่งมอบให้กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างมาตรการป้องกันและดูแลให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๒.๓) ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ หรือการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ จัดบริการดังกล่าวแก่ผู้ที่บุกรุกที่ดินของรัฐ เช่น การออกเลขที่บ้าน น้ำประปา ไฟฟ้า การส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมปลูกพืชเศรษฐกิจ การจดทะเบียนสถานประกอบการ เป็นต้น และให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างจริงจัง

๒.๔) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท ควรมีการส่งเสริมการสร้างทัศนคติและปลูกจิตสำนึกให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากการทุจริต และให้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและช่องทางของประชาชนในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๖.๔ ด้านการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้

๑) การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเห็นควรปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้ หากปรากฏว่า ยังมีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐใด เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นการปฏิบัติโดยมิชอบ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ให้กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ในขั้นตอนการขอจัดสรรงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่มีแผนงานโครงการในที่ดินป่าไม้ เห็นควรประสานหน่วยงานผู้อนุญาตก่อนล่วงหน้า และหากยังมิได้รับอนุญาต ห้ามมิให้จัดสรรงบประมาณให้

๒) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภท ควรจัดทำแผนที่แสดงความเหมาะสมการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยการจำแนกพื้นที่ต่าง ๆ (Zoning) ตามหลักวิชาการและหลักเกณฑ์การอนุญาตตามระเบียบการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานของรัฐใช้ในการวางแผนและใช้ในการพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณะ

๓) เห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภท ดังนี้

๓.๑) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐในการพิจารณา เช่น กรณีการกำหนดคำนิยามคำว่า “ไม่เป็นพื้นที่ป่าที่มีสภาพป่าไม้สมบูรณ์” ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีความชัดเจน

๓.๒) ปรับปรุงการพิจารณาอนุญาต ให้มีการพิจารณาผ่านคณะกรรมการในระดับจังหวัด เช่น มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และองค์ประกอบของกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบตามกฎหมายทุกแห่ง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่าแห่งนั้นตั้งอยู่ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๓) ปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน หรือผู้มีส่วนได้เสีย จากโครงการของรัฐหรือที่รัฐอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภทให้มากขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ การสำรวจความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นต้น โดยมุ่งให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการ และรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการนั้น รวมทั้งความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนด้วย

๔) การติดตามเงื่อนไขการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ เห็นควรให้ภาคประชาชน ชุมชน ผู้นำท้องที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม และจะต้องเปิดเผยข้อมูลการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ ได้แก่ ชื่อหน่วยงาน/นิติบุคคล/บุคคลที่ขอใช้/บุคคลที่อยู่ระหว่างการขอ วัตถุประสงค์การใช้ แผนที่ใช้ ระยะเวลาเช่า และจำนวนพื้นที่ที่ขอใช้ทำประโยชน์ต่อสาธารณะ (รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๐

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๖๓๖๐

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้

กราบเรียน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๑๐๔๘๒ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๖๐๔.๓/๑๐๖๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามที่ได้แจ้งคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้เสนอผลการพิจารณาต่อมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ว่า

๑. รับทราบมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

๒. รับทราบผลการพิจารณาต่อมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติรายงาน และแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๒ (อุษยาพร), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

**แบบรายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์
ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.)**

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้พิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ขอรายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
๑. ด้านการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ๑.๑ คทช. ควรบูรณาการหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน ประกอบด้วย ข้อมูลการถือครองที่ดิน และทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐในภาพรวมทั้งประเทศ ทั้งกรณีที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ และข้อมูลการยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐทุกประเภท รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนด้วย ๑.๒ คทช. ควรตรวจสอบและคัดกรองผู้มีคุณสมบัติด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก กับฐานข้อมูลระบบสวัสดิการแห่งรัฐ และข้อมูลการถือครองที่ดินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมและต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนในการครอบครองที่ดินของรัฐ รวมทั้งให้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาการให้ตัวแทนอำพราง (Nominee) ถือครองที่ดินแทนด้วย ๑.๓ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบติดตามการเปลี่ยนแปลงที่ดินของรัฐจากการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อมั่นใจว่าที่ดินที่มอบสิทธิในการใช้ประโยชน์ให้กับชุมชนไม่ได้มีการขยายขอบเขตเพิ่มเติม และไม่ได้มีการถูกโอนหรือเปลี่ยนมือไปเป็นของนายทุนหรือผู้มีอิทธิพล	๑. หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในประเด็นนี้ เนื่องจากการดำเนินการตามมาตรการด้านนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้ คทช. แล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการที่ดินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวมด้วย ๒. สคทช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คทช. ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ เห็นว่า มาตรการทั้ง ๒ ข้อ สอดคล้องกับทิศทาง การดำเนินงานตาม (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ประเด็นนโยบายด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ ที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบข้อมูลการจัดที่ดิน เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในระดับพื้นที่ และรายงานให้ส่วนกลางทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และแนวทางการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยการเร่งพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย ซึ่ง คทช. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน มีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการกำหนดแนวทาง

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
รวมทั้งกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การลงโทษ การยึดคืนที่ดิน และการลงโทษข้าราชการที่เป็นตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนให้เกิดการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐโดยมิชอบ ๑.๔ สำหรับพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินไปแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับผู้ได้รับจัดที่ดิน รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ให้มีการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการซื้อขายเปลี่ยนมือที่ดิน	การพัฒนาศูนย์ข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทางด้านที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อบูรณาการการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ตลอดจนรวบรวมจัดเก็บพิมพ์เขียวข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ โดยเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ สคทช. ได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๐ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลทางด้านที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและคัดกรองคุณสมบัติด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้นั้น คทช. ได้กำหนดให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินมีหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินแต่ละประเภทเสนอให้ คทช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลของ คทช. จังหวัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. กำหนดรวมถึงมีหน้าที่และอำนาจสำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำข้อมูลผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย อีกทั้งได้กำหนดให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด มีหน้าที่และอำนาจในการให้ความเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบของชุมชนหรือรูปแบบอื่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
	ทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับ ข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๑.๓ และ ๑.๔ เช่น กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมธนารักษ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น เห็นด้วยกับหลักการและมีการดำเนินการกิจตามกฎหมาย แผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านนี้ด้วยแล้ว
๒. ด้านการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ ๒.๑ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสัมฤทธิ์ผล สามารถบูรณาการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อนกัน และให้ สคทช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คทช. กำหนดแผนการดำเนินงานและกรอบระยะเวลาการดำเนินการที่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการปรับปรุง One Map เกิดความล่าช้า ให้มีการประกาศใช้ One Map เฉพาะบริเวณพื้นที่ผ่านการปรับปรุงแนวเขตที่ดินที่เสร็จแล้วและไม่มีปัญหาความขัดแย้งก่อน รวมทั้งให้เร่งรัดดำเนินการในพื้นที่เศรษฐกิจซึ่งที่ดินมีราคาสูงด้วย ๒.๒ ในขั้นตอนการดำเนินงานปรับปรุง One Map ควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติ และการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน ๒.๓ เห็นควรให้ สคทช. พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่ดินของรัฐในบริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ รวมทั้งพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาหากการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐส่งผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน	๑. หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการตามมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในประเด็นนี้ โดยมีข้อสังเกตต่อมาตรการข้อ ๒.๑ ที่ให้เร่งรัดดำเนินการในพื้นที่เศรษฐกิจซึ่งที่ดินมีราคาสูง เนื่องจากในการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐของคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ดินของรัฐ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานในลักษณะนี้ไว้แต่อย่างใด อาจทำให้มาตรการดังกล่าวมีปัญหาในทางปฏิบัติได้ ๒. สคทช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คทช. เห็นด้วยในหลักการของข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ในประเด็นนโยบายด้านที่ ๑ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ให้แล้วเสร็จในระยะ ๕ ปีแรก คือ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งผลการดำเนินการในปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ และรับรองเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐกลุ่มจังหวัดที่ ๑ จำนวน ๑๑

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๖๐๔.๓/๑๐๖๐

สคค.

ส่ง : กสค.

รับที่ : 65418/65

27 พ.ค. 2565 เวลา ๕.15 น.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๔๒๘ อาคารอารีย์ ฮิลล์ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุก
และการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๔๖๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมหารือมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
ของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้

๒. แบบรายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้
ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ตามหนังสือที่อ้างถึง รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการ
แทนนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่อง
มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยมิชอบ กรณีปัญหาการบุกรุกและการใช้
ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไปพิจารณาร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของมาตรการดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณา
/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่
ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ขอเรียนว่า ได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของมาตรการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมทั้ง
ประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และได้สรุปผลการพิจารณา
/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม ตามแบบรายงานที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางรวิวรรณ ภูริเดช)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๕๔๙๑ (อนุวัตร)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy@onlb.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
๒.๔ เมื่อดำเนินการปรับปรุง One Map แล้วเสร็จในพื้นที่จังหวัดใด เห็นควรให้เปิดเผย One Map ที่ผ่านการรับรองแล้วในระบบอินเทอร์เน็ตหรือแอปพลิเคชัน	จังหวัด และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คทช. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ และแนวทางการแก้ไขปัญหาของพื้นที่กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๑๑ จังหวัด ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ในขั้นต้น ไม่กระทบสิทธิของราษฎร แต่หากเกิดผลกระทบกับสิทธิของราษฎรและมีการเรียกร้องสิทธิตามมา คทช. ได้กำหนดให้มีการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบผ่านคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) และคณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สอดคล้องตามมาตรา ๑๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้ คทช. มีหน้าที่และอำนาจ “เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐและมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ” สำหรับการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่ดินของรัฐเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ หากอยู่ระหว่างการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐซึ่งยังไม่อาจทราบได้ว่าราษฎรอยู่ในหรือนอกเขตที่ดินของรัฐก็ไม่สมควรที่จะไปดำเนินคดี แต่ถ้าแนวเขตที่ดินของรัฐมีความชัดเจนแล้วก็ควรพิจารณาด้วยว่าราษฎรดังกล่าวเป็นผู้ยากไร้ตามนโยบายรัฐบาลหรือไม่ และภายหลังปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแล้วเสร็จแผนการพัฒนา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ได้กำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาระบบบริหารและให้บริการข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานผู้รับผิดชอบแนวเขตที่ดินของรัฐ

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
	และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้งานข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐที่มีความถูกต้องและเป็นข้อมูลเดียวกัน และเมื่อดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐเรียบร้อยแล้วก็จะสามารถเปิดเผยเป็นข้อมูลสาธารณะในช่องทางต่าง ๆ ได้ต่อไป ๓. สอดคล้องกับความเห็นและการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวนเขตที่ดินของรัฐที่ได้แบ่งพื้นที่ในการดำเนินการออกเป็น ๗ กลุ่มจังหวัด และได้กำหนดแผนการดำเนินงานในกลุ่มจังหวัดที่ ๓ - ๗ ให้แล้วเสร็จและเสนอคณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งในการดำเนินการจะไม่มีผลกระทบหรือยกเลิกสิทธิของประชาชนที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด แต่หากเกิดปัญหาข้อโต้แย้งกันภายหลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินของรัฐทั้ง ๔ หน่วยงานจะมีกระบวนการและแนวทางการแก้ไขปัญหามาตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงานอยู่แล้ว เช่น กระบวนการพิสูจน์สิทธิโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นต้น แต่หากมีข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเห็นควรมอบสทท. พิจารณาดำเนินการต่อไป
๓. ด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐ ๓.๑ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย เห็นควรให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภทดำเนินการ ดังนี้ ๓.๑.๑ เมื่อมีการปรับปรุง One Map แล้วควรตรวจสอบแนวเขตที่ดินของรัฐอย่างละเอียดรอบคอบ โดยจะต้องดำเนินการจัดให้มีหลักเขต ป้าย และเครื่องหมายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน และต้องมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ที่รับผิดชอบเพิ่มเติม รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย	๑. หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในประเด็นนี้เนื่องจากสอดคล้องกับการดำเนินการกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน ทั้งที่ดำเนินการไปแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการ และมีแผนงานโครงการรองรับด้วยแล้ว อย่างไรก็ตาม กรมที่ดินมีข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๓.๒.๓ ที่จะขัดกับนโยบายแก้ไขปัญหามลพิษของรัฐบาล เช่น ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส. หรือ P-Move)

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้บุกรุกในพื้นที่ใหม่ด้วยความรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ๓.๑.๒ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐทั้งระบบ ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างมีส่วนร่วม ๓.๑.๓ เพิ่มมาตรการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ให้ผู้กระทำความผิดมีความเกรงกลัว ไม่กล้ากระทำความผิดในกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มิใช่เพียงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ควรบูรณาการหน่วยงานทั้งหมดที่มีการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ๓.๒ ด้านการบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ๓.๒.๑ เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้จังหวัดบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และให้จำนวน คุณภาพ และขนาดที่ดินของรัฐเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญด้านประสิทธิภาพในการบริหารราชการของผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บริหารพื้นที่ที่ดินของรัฐ ซึ่งต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานในทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ๓.๒.๒ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท เช่น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมธนารักษ์ ควรพิจารณากันพื้นที่ป่าที่มีสภาพป่าไม้สมบูรณ์หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ และส่งมอบให้กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ	และกลุ่มสมัชชาคนจน หรือไม่ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ ควรจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินได้อยู่อาศัยทำกิน เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ได้อย่างยั่งยืนตามแนวทางที่ คทช. กำหนด ๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๓.๑ ในแต่ละประเด็นมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้ ๒.๑ มาตรการข้อ ๓.๑.๑ หน่วยงานที่มีที่ดินของรัฐอยู่ในความรับผิดชอบ เช่น กรมป่าไม้ และกรมที่ดิน เป็นต้น อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ได้เห็นชอบผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และรับรองเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐกลุ่มจังหวัดที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด และจะได้นำไปสู่การจัดทำหลักเขต ป้าย และเครื่องหมายแสดงแนวเขตให้ชัดเจนเป็นลำดับถัดไป ๒.๒ มาตรการข้อ ๓.๑.๒ ในประเด็นนี้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายของ คทช. ตาม (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ประเด็นนโยบายด้านที่ ๔ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ผ่านการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งผลักดันให้มีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านคณะอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างมาตรการป้องกันและดูแลให้เกิดความยั่งยืนต่อไป ๓.๒.๓ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ หรือการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ จัดบริการดังกล่าวแก่ผู้ที่บุกรุกที่ดินของรัฐ เช่น การออกเลขที่บ้าน น้ำประปา ไฟฟ้า การส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมปลูกพืชเศรษฐกิจ และการจดทะเบียนสถานประกอบการ และให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ ตามมาตรการดังกล่าวอย่างจริงจัง ๓.๒.๔ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภทควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติและปลูกจิตสำนึกให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบ ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากการทุจริต และให้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและช่องทางของประชาชนในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแส การบุกรุกที่ดินของรัฐ	๒.๓ มาตรการข้อ ๓.๑.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น ได้ดำเนินการ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เช่น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร เป็นต้น โดยการม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้มีหน้าที่ และอำนาจในการอนุญาตให้เอกชนดำเนินการ จัดสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะในพื้นที่ จะเน้นย้ำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ตรวจสอบพื้นที่ก่อนจัดสาธารณูปโภคหรือบริการ สาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้มีการขออนุญาตใช้ที่ดิน ของรัฐอย่างถูกต้อง ๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะมาตรการ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๓.๒ มีความเห็น ภาพรวมที่สำคัญ กล่าวคือ กระทรวงมหาดไทย เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะให้จังหวัดบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกัน และปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐ สอดคล้องกับ สคทช. ที่ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิ ในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) ซึ่งมีหน้าที่ และอำนาจ “ข้อ (๓) กำหนดแผนงานประจำปี ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของรัฐ และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ทราบ” ซึ่งสามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและ ประสานการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานในระดับพื้นที่อื่น ๆ ได้ อีกทางหนึ่ง

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
๔. ด้านการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ ๔.๑ การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ เห็นควรปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้ หากปรากฏว่า ยังมีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นการปฏิบัติโดยมิชอบ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ให้กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ในขั้นตอนการขอจัดสรรงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีแผนงานโครงการในที่ดินป่าไม้ เห็นควรประสานหน่วยงานผู้อนุญาตก่อนล่วงหน้า และหากยังไม่ได้รับอนุญาตห้ามมิให้จัดสรรงบประมาณให้ ๔.๒ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภท ควรจัดทำแผนที่แสดงความเหมาะสมการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยการจำแนกพื้นที่ต่าง ๆ (Zoning) ตามหลักวิชาการและหลักเกณฑ์การอนุญาตตามระเบียบการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานของรัฐใช้ในการวางแผนและการพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณะ ๔.๓ เห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภทดังนี้ ๔.๓.๑ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐในการพิจารณา เช่น กรณีการกำหนดคำนิยามคำว่า “ไม่เป็นพื้นที่ป่าที่มีสภาพป่าไม้สมบูรณ์” ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีความชัดเจน ๔.๓.๒ ปรับปรุงการพิจารณาอนุญาตให้มีการพิจารณาผ่านคณะกรรมการในระดับจังหวัด	๑. หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในประเด็นนี้ โดยกรมป่าไม้มีข้อสังเกตต่อมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อ ๔.๓.๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ภาคประชาชน ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามเงื่อนไขการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ เนื่องจากยังไม่ได้มีการดำเนินการในส่วนนี้ และในทางปฏิบัติอาจเป็นไปได้ยาก เนื่องจากพื้นที่ที่กรมป่าไม้อนุญาตมีอยู่เป็นจำนวนมาก ๒. สำหรับในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่มีบทบัญญัติใดที่จะอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐสามารถเข้าทำประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ หากจำเป็นต้องมีการดำเนินโครงการใดต้องเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ ยกเว้นการดำเนินการในโครงการที่เป็นประโยชน์ในการบำรุงดูแลรักษาพื้นที่สามารถดำเนินการได้ โดยจะเป็นโครงการที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในการดำเนินการ ไม่ใช่เป็นการอนุญาตให้กับผู้มายื่นคำขอแต่อย่างใด ๓. สำหรับการขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการเข้าใช้ประโยชน์ของพื้นที่ป่าชายเลน โดยมีกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับกรมป่าไม้ สำหรับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนของ

มาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	สรุปผลการพิจารณาในภาพรวม
เช่น มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และองค์ประกอบของกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบตามกฎหมายทุกแห่ง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่าแห่งนั้นตั้งอยู่ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ๔.๓.๓ ปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน หรือผู้มีส่วนได้เสียจากโครงการของรัฐหรือที่รัฐอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ทุกประเภทให้มากขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ การสำรวจความคิดเห็น และการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยมุ่งให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการ และรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการนั้น รวมทั้งความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนด้วย ๔.๓.๔ การติดตามเงื่อนไขการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินป่าไม้ เห็นควรให้ภาคประชาชน ชุมชน ผู้นำท้องที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม และจะต้องเปิดเผยข้อมูลการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ ได้แก่ ชื่อหน่วยงาน/นิติบุคคล/บุคคลที่ขอใช้/บุคคลที่อยู่ระหว่างการขอ วัตถุประสงค์การขอใช้ แผนที่ ระยะเวลาเช่า และจำนวนพื้นที่ที่ขอใช้ทำประโยชน์ต่อสาธารณะ	หน่วยงานหรือส่วนราชการต้องขอผ่อนผัน มติคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะสามารถเข้าไปดำเนินการได้ ส่วนการอนุญาตให้เอกชนเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนยังไม่พบการอนุญาตในลักษณะดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันการอนุญาตให้กับภาคเอกชนหรือประชาชนมีเพียงแต่การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามแนวทางของ คทช. เท่านั้น ๔. อย่างไรก็ตาม กรมธนารักษ์ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ นอกจากต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรมป่าไม้แล้ว อาจต้องขออนุญาตกรมธนารักษ์ด้วยหรือไม่ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๑๒/๒๕๖๔ ๕. นอกจากนี้ หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ เช่น สคทช. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นต้น เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการปรับปรุงและแก้ไขนิยามคำว่า “ป่า” ตามมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่หมายถึงที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน เนื่องจากก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีความจำเป็นต้องเข้าไปดำเนินการในพื้นที่บางแห่งซึ่งไม่มีสภาพเป็นป่าตามความเป็นจริง เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและสร้างภาระเกินสมควรให้กับหน่วยงานของรัฐและประชาชน

นอกจากนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขอปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนข้อเท็จจริง ๒. ข้อเท็จจริงด้านกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หน้า ๑๕ - ๑๗ ลำดับที่ ๒.๗ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ดังนี้

(๑) ผลการดำเนินงานในย่อหน้าแรก ปรับแก้ข้อมูลให้ถูกต้องเป็น “โดยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ประเภทสัญญาเช่า และประเภทสัญญาเช่าซื้อ ในเขตปฏิรูปที่ดินทั้งหมด ๗๒ จังหวัด ซึ่งมีผลการจัดที่ดินแล้ว จำนวน ๒,๙๖๘,๑๗๕ ราย ๓,๘๐๒,๑๓๘ แปลง ๓๖,๔๔๖,๓๕๙ ไร่ ประกอบด้วยที่ดินเกษตรกรรม จำนวน ๒,๒๘๖,๓๒๘ ราย ๓,๐๖๐,๔๓๘ แปลง ๓๕,๕๐๓,๓๕๕ ไร่ ที่ชุมชน จำนวน ๖๔๗,๖๑๘ ราย ๖๔๖,๕๒๑ แปลง ๔๐๙,๔๐๘ ไร่ และที่ดินเอกชน จำนวน ๓๔,๒๒๙ ราย ๔๕,๑๗๙ แปลง ๕๓๓,๖๐๖ ไร่” (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

(๒) หน้า ๑๖ หัวข้อ กรณีที่ดิน ส.ป.ก. และ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๙๑/๒๕๔๘ เรื่อง หาหรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม “ประเด็นที่ห้า เห็นว่า กฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการทำไม้และการเก็บหาของป่า ส่วนกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเกษตรกรให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ดังนั้นการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละฉบับจึงมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ ในกรณีของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อมอบให้เกษตรกรได้มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง ซึ่งพื้นที่ที่นำมาปฏิรูปที่ดินอาจเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าดังกล่าวแล้ว ส.ป.ก. ก็มีอำนาจนำที่ดินมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ อย่างไรก็ตามเมื่อพื้นที่นั้นยังมีฐานะเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ อยู่ก็จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยเช่นกัน” ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๕๔๔๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy@onlb.go.th